

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत पारंगत (एम.ए.) – बहिःस्थ

परीक्षा : मे – २०२६

सत्र २ रे

विषय: व्याकरण – २ (पस्पशाहिक) (25E/24E3206)

दिनांक : २५/०५/२०२६	गुण : १००	वेळ : स. १०.०० ते १.००
---------------------	-----------	------------------------

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य

प्र. १. केषाञ्चन पञ्चानां वाक्यानां स्पष्टीकरणं कुरुत । (३५)

१. प्रधानञ्च षट्स्वङ्गेषु व्याकरणम् ।
२. अनभ्युपाय एष शब्दानां प्रतिपत्तौ प्रतिपदपाठः ।
३. नित्यपर्यायवाची सिद्धशब्दः ।
४. सन्ति चाप्रयुक्ताश्चेति विप्रतिषिद्धम् ।
५. महान् हि शब्दस्य प्रयोगविषयः ।
६. व्याख्यानतः विशेषप्रतिपत्तिः न हि संदेहादलक्षणम् ।
७. मङ्गलादीनि हि शास्त्राणि प्रथन्ते ।
८. शब्दप्रमाणका वयम् । यच्छन्द आह तदस्माकं प्रमाणम् ।

प्र. २. व्याकरणाध्ययनस्य प्रयोजनानि सविस्तरं लिखत । (२०)

अथवा

सिद्धे शब्दार्थसम्बन्धे -- इति वार्तिकं स्पष्टीकुरुत ।

प्र. ३. अधोनिर्दिष्टेषु केषुचित् त्रयाणां प्रश्नानां उत्तराणि विस्तरेण लिखत । (३०)

१. किं पुनः शब्दस्य ज्ञाने धर्मः आहोस्वित् प्रयोगे? महाभाष्यमनुसृत्य उत्तरत ।
२. व्याकरणशब्दः पतञ्जलिना कथं स्पष्टीकृतः - सविस्तरं लिखत ।
३. किमर्थः वर्गोपदेशः? - सविस्तरमुत्तरत ।
४. शब्दानुशासनं कथं कर्तव्यमिति प्रश्नः पतञ्जलिना कथं स्पष्टीकृतः? - लिखत ।
५. सन्ति वै शब्दा अप्रयुक्ताः इत्यस्मिन् विषये पतञ्जलेः विचारान् स्पष्टीकुरुत ।

प्र. ४. तिस्रः टिप्पणीः लिखत । (१५)

१. शब्दलक्षणम्
२. भाष्यलक्षणम्
३. त्रिमुनिव्याकरणम्
४. व्याकरणाध्ययनपद्धतिः
५. दुष्टः शब्दः
